

N:o 28.

Af Herr Gyllensvaan: Om ändring af gällande stadganden rörande allmänna vägars underhåll.

Allmänna landsvägars underhållande är ett af de tyngsta och kanske obilligaste onus som hvilat på jordbruket och trycker detsamma desto hårdare, som andra näringar florerat och trafiken i jernbredd dermed tilltager samt åtkomsten af tjenligt vägfyllnadsämne försvårats.

De så kallade utegorna, å hvilka väglottsegarne fordom erhöilo sand och ris gratis, hafva genom odling, inhägnad till bete, skogssådd m. m. förvandlats till så kallade inegor, och med detsamma den fria sandtågten försvunnit.

Begreppet om in- och utegor är ock numera så sväfvande, att icke ens landtmätare äro eniga om hvad dermed rätteligen kan förstås.

Utom hvad i allmänna lagen stadgas, åligger det jemväl väglottsegare att, enligt Kammar-kollegii kungörelse den 12 April 1838, genom stämning till vederbörlig domstol söka sig rätt till vägfyllnadsämne, mot den ersättning domstolen bestämmer. Dessa gemensamma åtgärder blifva väglottsegare kostsamma, tidsödande och särdeles svårutförliga. Icke sällan bo väglottsegare aflägsset från det vägstycke de hafva att underhålla: ofta 3 å 4 mil. Under sådana förhållanden blifver dem svårt att utröna hvar tjenligt väglagningsämne är att tillgå, då lagen ingalunda berättigar dem att med spade och hacka undersöka andras egor, utan fast heldre anses sådant tilltag som egofridsbrott.

Skulle detta oaktadt väglottsegare lyckas upptäcka och i laga ordning vinna tillgång till vägfyllnadsämne, motsvarande lagens kraf, så är dermed föga vunnet, enär myndigheterna icke vilja erkänna sand, utan endast bokad sten eller groft grus som fullgiltigt ämne för väglagning, hvadan nytt sökande, ny rättegång och möjligen nytt dåligt resultat kan för väglottsegare uppstå.

För undanrödjande af omförmälda olägenheter och till åvägbringande af någon lindring i den allt mera tryckande väghållningsbördan vågar jag vördnadsfullt föreslå:

att Riksdagen, med upphäfvande af hvad i 25 kapitlet Byggningsbalken och gällande förordningar stadgas, för sin del beslutar: att staten bekostar nödigt råmaterial till allmänna landsvägars underhåll, att det hädanefter skall åligga stadsbetjente och länsmän, hvar inom sitt distrikt, att, för väglottsegares fria begagnande, på lämpliga afstånd utsyna erforderligt antal sten eller grusttåger, samt att i den ordning det förut ålegat väglottsegare, mot jordegare utföra nödig talan för erhållande af vederbörlig domstols värdering af sålunda utsynt råämnestägt.

Att denna motion remitteras till Lag-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 30 Januari 1873.

J. A. Gyllensvaan.

N:o 29.

Af Herr **Gyllensvaan**: Om beviljande af ett förslagsanslag å 100,000 R:dr för bekostande af nödigt råmaterial till allmänna vägars underhåll.

Sedan jag, genom särskild motion, begärt ändring i lagens föreskrift om allmän landsvägs underhåll, får jag vördsamt anhålla:

att Riksdagen behagade, för ändamålets vinnande, ställa ett förslagsanslag af Etthundratusen riksdaler riksmynt till Kongl. Maj:ts förfogande.

Om motionens remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 30 Januari 1873.

J. A. Gyllensvaan.
